

Regeringens proposition

1976/77: 40

om ändring i lagen (1976: 206) om felparkeringsavgift;

beslutad den 4 november 1976.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

BO TURESSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att regeringen bemyndigas att meddela vissa föreskrifter om indrivning av felparkeringsavgift. Syftet är att möjliggöra förenklade besluts- och redovisningsrutiner.

Förslag till**Lag om ändring i lagen (1976: 206) om felparkeringsavgift**

Härigenom föreskrives att 13 § lagen (1976: 206) om felparkeringsavgift skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Om ej annat följer av denna lag gäller bestämmelserna i uppbördslagen (1953: 272) om indrivning, avkortning och avskrivning motsvarande tillämpning i fråga om felparkeringsavgift.

Föreslagen lydelse

13 §

Om ej annat följer av denna lag gäller uppbördslagen (1953: 272) och införsellagen (1968: 621) i tillämpliga delar i fråga om felparkeringsavgift. Regeringen får dock föreskriva avvikelser därifrån, när det gäller avkortning, avskrivning och förfurandet i administrativt hänseende.

Äläggande enligt 6 § andra stycket får ej utfärdas senare än ett år efter den dag då överträdelsen skedde.

Åtgärd för indrivning av felparkeringsavgift får ej vidtagas senare än fem år efter den dag överträdelsen skedde.

Denna lag träder i kraft den dag regeringen bestämmer.

KOMMUNIKATIONSDEPARTE-
MENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1976-11-04

Närvarande: statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Bohman, Romanus, Turesson, Gustavsson, Antonsson, Mogård, Olsson, Dahlgren, Åsling, Söder, Troedsson, Mundebo, Krönmark, Wikström, Johansson, Friggebo

Föredragande: statsrådet Turesson

Proposition om ändring i lagen (1976: 206) om felparkeringsavgift

Under våren 1976 fattade riksdagen beslut om ett nytt system för beivrande av parkeringsöverträdelse (prop. 1975/76: 106, TU 1975/76: 14, rskr 1975/76: 240). Det nya systemet innebär att de flesta av de nuvarande parkeringsförelseerna avkriminaliseras och att parkeringsboten ersätts med en avgift, som fordonsägaren är betalningsansvarig för. Invändningar mot parkeringsanmärkningen inverkar inte på skyldigheten att erlägga avgiften men avgiften återbetalas om invändningen godtas vid den rättsliga prövning som fordonsägaren kan begära. Avgiften tillfaller i princip vederbörande kommun efter avdrag för statsskattens administrationskostnader. Grundprincipen för det nya systemet är att — utan avkall på rättssäkerheten — åstadkomma en enklare och mindre resurskrävande ordning för beivrande av parkeringsöverträdelse.

I fråga om det administrativa förfarandet innebär den nya lagstiftningen att utgångspunkten — liksom i parkeringsbotssystemet — är en parkeringsanmärkning, som meddelas av kommunal trafikövervakare eller polisman och fästs på fordonet. Om betalning inte inflyter inom den på parkeringsanmärkningen angivna tiden, skall den för fordonet registrerade ägaren erinras om ägaransvaret och uppmanas att inom viss kortare tid betala avgiften. Om betalning ändå inte sker, skall ägaren meddelas ett åläggande att inom viss tid erlägga betalning vid äventyr att ärendet överlämnas för indrivning. Leder inte heller detta till betalning, överlämnas ärendet till kronofogdemyndighet för indrivning. När det gäller exekutionen av felparkeringsavgiften uttalade dåvarande departementschefen att sanktionen i systemet snarast hade karaktär av offentlig avgift. Det ansågs därför naturligt att knyta an till reglerna om uppbörd och indrivning av restförd skatt. I lagtexten kom detta ställningstagande till uttryck i 13 § första stycket lagen (1976: 206)

om felparkeringsavgift, där det föreskrivs att — om ej annat följer av lagen — bestämmelserna i uppbördslagen (1953: 272, omtryckt 1967: 625, ändrad senast 1976: 347) om indrivning, avkortning och avskrivning skall äga motsvarande tillämpning i fråga om felparkeringsavgift.

De åsyftade bestämmelserna har i huvudsak följande innehåll. Länsstyrelsen skall enligt 57 § uppbördslagen upprätta restlängd över skatter som inte betalats in i rätt tid. Enligt 58 § skall den skattskyldige i princip erlagga restavgift på det restförda beloppet. Restlängden överlämnas av länsstyrelsen till vederbörande kronofogdemyndighet. För kronofogdens indrivningsverksamhet gäller i princip utsökningslagens regler. Införsel enligt införsellagen (1968: 621, ändrad senast 1976: 624) får äga rum för skatt. Enligt uppbördslagen och de regeringsförfattningar som ansluter till den — uppbördskungörelsen (1967: 626, omtryckt 1974: 854, ändrad senast 1976: 94) och medelsförvaltningskungörelsen (1964: 886, ändrad senast 1975: 896) — skall kronofogdemyndigheten redovisa influtna medel till länsstyrelsen.

Redovisningen sker i princip månadsvis. Länsstyrelsen verkställer sedan inbetalning till centrala skattekontot eller annat konto som kan komma i fråga.

Om skatt inte kan tas ut vid indrivning, kan länsstyrelsen enligt 67 § uppbördslagen besluta om avskrivning. Detta sker t. ex. om den betalningsskyldige saknar utmättningsbara tillgångar eller om han inte kunnat anträffas för indrivningsåtgärder. Beslutet innebär att ytterligare åtgärder t. v. inte vidtas för indrivning men betyder inte att betalningsskyldigheten upphör. Enligt 67 § uppbördskungörelsen skall länsstyrelsen nämligen åter föra upp skatten för indrivning, om indrivningsmöjlighet senare uppkommer. Länsstyrelsen kan också besluta om avkortning av skatt, vilket innebär att skatten inte skall tas ut. Sådant beslut kan meddelas t. ex. om den skattskyldige vunnit nedsättning eller befrielse från taxering eller debitering.

Statens trafiksäkerhetsverk har — på regeringens uppdrag — utfört den projektutredning rörande administrativa frågor som behövs för ett genomförande av den nya lagstiftningen. Verket har den 3 november 1976 redovisat uppdraget genom överlämnande av en promemoria med förslag till administration för det nya parkeringssanktionssystemet. Promemorian har utarbetats i samråd med närmast berörda myndigheter och Svenska kommunförbundet.

I promemorian föreslår verket att den centrala administrationen av systemet anförtros verket. Jag finner förslaget väl motiverat och utgår i det följande från att regeringen i det fortsatta arbetet på reformens genomförande kommer att besluta i enlighet härmed.

När det gäller indrivningsskedet av förfarandet menar verket att betydande rationaliseringsvinster kan göras genom vissa avvikelser från uppbördslagens regelsystem.

Verket framhåller att varje parkeringsanmärkning avser ett — i förhållande till skatteskulder — ringa belopp och att fordringarna har en enhetlig karaktär. Dessa förhållanden i förening med att anmärkningarna behandlas centralt i anslutning till bilregistret gör det naturligt att eftersträva integrerade rutiner medan något behov av prövning från länsstyrelsens sida knappast föreligger. I linje härmed föreslår verket att indrivningsuppdrag beträffande felparkeringsavgift av verket lämnas direkt till vederbörande kronofogdemyndighet. Verket avser då att maskinellt framställa erforderliga indrivningshandlingar och att biträda kronofogdemyndigheten med utsändande av den första kravhandling till den betalningsskyldige. Verket föreslår också att kronofogdemyndigheterna redovisar influtna avgifter direkt till verket, som till vederbörande kommuner betalar ut influtna medel med avdrag för statsverkets kostnader. Vidare föreslås att beslut om avkortning och avskrivning fattas inom ramen för trafiksäkerhetsverkets och kronofogdemyndigheternas verksamhet. Beslut om avkortning, vilka när det gäller felparkeringsavgift främst kommer i fråga då betalningsansvaret undanröjts och vid dubbelbetalning, bör enligt promemorian meddelas av verket. Bakgrunden till detta är att det rör sig om en formell kontroll av förutsättningarna i 15 § lagen om felparkeringsavgift utan något inslag av skälighetsbedömningar. Beslut om avskrivning — som ju inte innebär att betalningsansvaret bortfaller — bör enligt verket ankomma på vederbörande kronofogdemyndighet. Denna myndighet har den bästa möjligheten att konstatera om en indrivning för tillfället är möjlig eller om indrivningsåtgärderna t. v. bör inställas, vilket är den sakliga innebörden av ett avskrivningsbeslut. Trafiksäkerhetsverket har också framhållit att man inom ramen för det beskrivna, förenklade systemet kan bygga ut kontakten med länsstyrelserna. Så kan ske genom att länsstyrelserna underrättas om lämnade indrivningsuppdrag och att redovisade medel överförs via länsstyrelserna.

Enligt min mening bör man vara försiktig när det gäller att avvika från handläggningsrutiner som är väl inarbetade. Av vad jag tidigare har anfört framgår emellertid att reglerna om indrivning i uppbördslagen är utformade med hänsyn till de särskilda krav på prövning och redovisning som måste uppställas genom att flera skiftande skatter och avgifter — ofta avseende betydande belopp — tas ut med stöd av lagen. I fråga om felparkeringsavgiften är det — som trafiksäkerhetsverket har framhållit — fråga om andra förhållanden. Jag kan i sammanhanget erinra om att antalet under år 1975 utfärdade parkeringsanmärkningar uppgick till i det närmaste en miljon. Även om endast en ringa del av parkeringsanmärkningarna i det nya systemet kommer att föranleda indrivningsåtgärder, blir det — främst i storstadsdistrikten — fråga om en inte obetydlig ärendemängd, motsvarande de ärenden om parkeringsböter som samtidigt bortfaller. Som verket har anfört finns det

anledning att anta att man i just detta fall skulle kunna göra betydande rationaliseringsvinster genom de av verket föreslagna förändringarna i rutinerna. Jag har efter samråd med chefen för finansdepartementet kommit fram till att man — åtminstone försöksvis — bör pröva de möjligheter till förenklingar av uppdrags- och redovisningsrutinerna som verket har förordnat. Detsamma gäller ansvaret för beslut om avkortning och avskrivning av felparkeringsavgifter.

Med undantag för de särskilda avvikelser som jag nu har beskrivit bör man i fråga om indrivning av felparkeringsavgift i princip följa reglerna för indrivning av skatter och andra allmänna avgifter, dvs. även i fråga om införsel och restavgift.

Regeringen har bemyndigats att förordna om ikraftträdande av lagen om felparkeringsavgift. Den nu förordade ändringen i lagen bör träda i kraft samtidigt. Regeringen bör därför bemyndigas att förordna även om ikraftträdande av ändringen.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom kommunikationsdepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1976: 206) om felparkeringsavgift.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.